

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 7

9. 4. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Naděje pro Evropu. Promluva papeže Františka k představitelům států EU	04
	Mučedníci komunismu: Gjelosh Lulashi, Qerim Sadiku a Fran Miraka	06
	Fatima: Portugalsko, „země Panny Marie“	07
	Benedikt XVI., novodobý učitel Církve. Rozhovor s Peterem Seewaldem	08

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého biskupa Augustina (354–430)

Co nám Pán slibuje, je něco velikého. Ale daleko větší je to, co se – jak víme – kvůli nám již stalo. Kdo byli a čím byli hříšníci, když za ně Kristus zemřel? A kdo by mohl pochybovat, že dá svatým svůj život, když jim už předtím daroval svou smrt? Proč se lidská křehkost zdráhá uvěřit, že lidé jednou budou žít s Bohem? Vždyť je mnohem neuvěřitelnější to, co se již stalo, že totiž Bůh za lidi zemřel!

Vždyť kdo je Kristus, ne-li to Slovo, o kterém se praví: *Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh? Toto Boží Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi!* Kristus by totiž nebyl mohl za nás zemřít, kdyby od nás nepřijal smrtelné tělo. Tak mohl nesmrtelný zemřít, tak chtěl dát smrtelníkům život: než nám dá účast na svém bohatství, stal se napřed účastným naší chudoby. Neboť my jsme v sobě neměli zdroj života, on v sobě neměl smrt.

Vzájemným sdílením tak s námi Kristus uskutečnil podivuhodnou výměnu: on si od nás vzal, co mu přineslo smrt, my od něho budeme mít život.

Nejenže se tedy nemáme stydět za smrt našeho Pána a Boha, naopak, musíme na ni složit všechnu svou naději a být na ni nejvyšší hrdí. Jestliže v nás Pán nalezl smrt a přijal ji od nás, dal nám také spolehlivou záruku, že nám v sobě dá život, který sami ze sebe mít nemůžeme.

Bez bázně tedy, bratři, vyznávejme, ba přímo hlásejme, že Kristus byl ukřižován za nás. Mluvme o tom ne se strachem, ale s radostí, ne se studem, ale s chloubou... *At' je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista.*

Tomáš z Kluzé: Kristus nese kříž (1427). Foto: Wikimedia Commons

Blízko Bohu

Stojíme na prahu Velikonočního týdne. Pro mnohé v našem okolí je to týden jako každý jiný, jen s výjimkou toho, že na jeho konci nás čeká hned čtyřdenní víkend, aby se mohlo jít koledovat.

Pro nás křesťany jsou ale dny před pomlázkou, tedy dny v tzv. Svatém týdnu, nabité tak zásadními událostmi, že Velikonoční pondělí stojí na úplném okraji dění.

„Svatý“ znamená blízky Bohu. Svatý týden je tedy pro nás křesťany doslova nabit příhodami, které svědčí o Boží blízkosti člověku. Vstupujeme do něj Květnou nedělí při četbě příběhu o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma, kde celé davy volají: „Sláva Ježíši, synu Davidovu!“ A požadují na Kristu, aby přijal toto volání, které ho pasuje do královské pozice. A Ježíš se kupodivu nebrání...

Nicméně toto volání davu není jediné, o kterém v tomto týdnu uslyšíme. Již za pouhých pět dní od Květné neděle zazní ze stejných úst jeruzalémských obyvatel volání radikálně jiné: „Ukřižuj, ukřižuj, nemáme krále, ale císaře.“ Toto volání je vyslyšeno, je přinesen kříž.

Jak je to možné? Tak rychle, s takovou rozhodností, ze stejných úst, od oslavného „Hosana“ přímo k vražděnému „Ukřižuj!“ Jsem přesvědčen, že klíč k odpovědi na tuto otázku je zásadně spojen s další epizodou.

Volání „Ukřižuj! Nemáme krále, ale císaře!“ je odpovědí lidu na alternativu, kterou mu nabízí představitel okupační moci Pontius Pilát. Nabízí variantu – milost pro Ježíše, či milost pro vzbouřence Barabáše. Na první pohled variantu zcela

Dokončení na str. 2

Poslední rozloučení s Miloslavem kardinálem Vlkem
Foto: © Dominik Novák / Člověk a víra

Dokončení ze str. 1

absurdní: jemný a laskavý Rabi – učitel, proti hrubému, ba násilnému vzbouření. Ona ale situace není tak jednoduchá. Barabáš nebyl obyčejný vzbouřenec, byl to asi velmi dobře známý lídr, který se dle starověkých křesťanských spisovatelů honosil plným jménem „Ježíš Syn otce“, jménem, které vzbuzovalo osvoboditelské naděje.

A tak zde stojí dva Ježíšové. Jeden – Ježíš Barabáš, tedy přeloženo Ježíš Syn otce, který ke cti svého jména, jež ho předurčuje k vůdcovské roli, všemi lidskými prostředky bojuje za svobodu svého lidu a dokáže pro to nadchnout celé davy; a druhý Ježíš – Ježíš Syn člověka, který často mluví o sebezáporu, o utrpení, a dokonce i o připravenosti ztratit svůj život.

Jestliže je to tak – je divné, že masy dávají přednost Barabášovi a právě pro něho žádají propuštění a další šanci? Myslím, že to moc divné není.

Nicméně Svatý týden, v němž si všechny tyto události připomínáme, nás zve, abychom odolali pokušení dívat se pouze navenek. Povzbuzuje nás, abychom uvěřili, že tím, kdo je štítem a hradbou proti skutečnému zlu, není silný a hrdě drsný Ježíš Syn otce, ale ten poplivaný, zbičováný a vysmívaný Ježíš Syn člověka.

Proto tedy přejí i vyprošují nám všem, abychom uvěřili Ježíši slabému a zmučenému, který od davu svobodu nezískal, a aby nezůstalo pouze u volání „Hosana“, ale aby bylo přetaveno v kleknutí před křížem a k vyznání „Ježíši, kláním se Ti a děkuji, protože Ty a jediný Ty jsi svým křížem a zmrtvýchvstáním přinesl světu skutečnou svobodu.“

Tomáš Holub, biskup plzeňský

Se všemi se loučím a těším se na shledanou

V sobotu 25. března 2017 krátce po jedné hodině odpolední byla do arcibiskupské hrobky v pražské katedrále svatého Víta, Václava a Vojtěcha uložena rakev s tělem Miloslava kardinála Vlka; vyvrcholilo tím třídenní, kdy se lidé mohli se zesnulým emeritním pražským arcibiskupem rozloučit.

Hlavním celebrantem zádušní bohoslužby ve zcela zaplněném chrámu na Hradčanech byl Dominik kardinál Duka OP, kazatelem biskup František Radkovský a závěrečné pohřební obřady vedl olomoucký arcibiskup Jan Graubner.

Předseda ČBK v úvodu připomněl snahu kardinála Vlka o obnovu Církve po převratu v listopadu 1989 i to, že budoval úřad Arcibiskupství pražského, zasazoval se o mezináboženský dialog, pomáhal při budování církevního školství a položil základy pražské arcidiecézní charity. „Loučíme se s pražským arcibiskupem, nástupcem kardinála Tomáška, kterému připadl úkol vystavět budovu Církve ve svobodném, suverénním a demokratickém státě,“ zdůraznil Dominik Duka.

Na slavnost dle organizátorů přišly čtyři tisícovky hostů. Posledního rozloučení se zúčastnila rodina, byli přítomni sídelní biskupové všech českých a moravských diecézí, pomocní biskupové, apoštolský nuncius v ČR Giuseppe Leanza, zástupci biskupských konferencí okolních států, zástupci řádů, církevních hnutí a přibližně tři tisícovky věřících. Nechyběli ani zástupci církvi sdružených v Ekumenické radě církví, představitelé veřejného života a Armády ČR.

„Se všemi se loučím a těším se na shledanou,“ píše Miloslav kardinál Vlk ve své závěti; zemřel dne 18. března 2017 ve věku nedožitých 85 let a na poslední cestu jej vyprovodil Svatováclavský chorál.

Církev.cz

Schválen zázrak na přímluvu fatimských dětí

Papež František schválil dekrety, které potvrzují zázraky na přímluvu dvou fatimských dětí, blahoslavených Františka (1908–1919) a Hyacinty (1910–1920) Martových, kteří zemřeli v dětském věku.

Při audienci kardinála Amata 23. března 2017 papež podepsal také další dekrety. Uznání zázraku na přímluvu kapucínského kněze blahoslaveného Angela da Aciri (1669–1739), dále mučednictví Božích služebníků Josého Maria Fernández Sancheze a 32 druhů, kněží a bratří z misijní kongregace založené svatým Vincentem z Pauly a šesti laiků zavražděných z nenávisti k víře v roce 1936 ve Španělsku, a také mučednictví indické řeholnice z řádu klarisek, Reginy Marie Vattalilové, zavražděné z nenávisti k víře 25. února 1995. Další tři dekrety deklarují heroické ctnosti kapucínského kněze Daniela da Samarate (1876–1924), zakladatelky řeholní kongregace baziliánských sester svatě Makriny, Macriny Raparelli (1893–1970), a fokolarínské laičky Daniely Zanetta (1962–1986). Svatý otec rovněž schválil hlasování členů Kongregace, které se vyslovilo pro kanonizaci mučedníků zavražděných v 17. století v Brazílii a mladých mučedníků z Mexika zavražděných v roce 1529: Kryštofa, Antonína a Jana, kteří jsou považováni za patrony Mexika, ale také celého amerického kontinentu.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Katolický patriarcha: Výzvou pro blízkovýchodní křesťany je návrat domů

Většina katolíků, kteří patří pod „patriarchu Antiochie a celého východu Sýrie“, by měla žít v Iráku, Sýrii a Turecku. Právě proto je prioritou Ignatia Josepha III. Younana zastavit odchod křesťanů z diaspory na Blízkém východě kvůli válce a násilí.

„Problém je přesvědčit naše stádce, aby bylo trpělivé a vrátilo se domů. Je velmi těžké přesvědčit naši mladou generaci k návratu, protože – a je smutné to říct –, ztratila naději a důvěru ve vládu, místní samosprávu a také v to, jak mezinárodní společenství s těmito problémy nakládá.“

Syrská katolická církev je jednou z nejstarších křesťanských komunit. Slovo „křesťan“ bylo poprvé použito v Antiochii. Dnes má tato Církev 1 500 000 věřících, ale jenom 300 000 jich žije v zemi svých předků.

„Není snadné přesvědčit naše věřící, aby žili podle svého křesťanského povolání v těchto strašlivých podmínkách, které snášejí. Snažíme se jim pomáhat, vzbuzovat v nich naději a důvěru. A to nejdůležitější – stále se za ně modlíme.“

Vysvětlil, že jejich největším problémem je chaos, který panuje v tomto regionu, protože chaos je velkým nepřítelem náboženských menšin, jako jsou křesťané.

Proto patriarcha Younan žádá světové velmoci, aby odhlédly od svých vlastních zájmů a prosadily v této oblasti mír.

CC

Kněží olomoucké arcidiecéze podpoří své kolegy z Moldavska

Na sociální a zdravotní pojištění tří desítek katolických kněží, kteří působí v Moldavsku, se o Zeleném čtvrtku složí duchovní olomoucké arcidiecéze. K solidaritě s kolegy v nejhudší evropské zemi je svým listem vyzval arcibiskup Jan Graubner, který mimoto připomíná i další nástroje kněžské solidarity v rámci diecéze. Ke sbírce pro moldavské kněze se přidalo také sdružení Cesta 121.

Vyhlášená sbírka navazuje na loňský rok, kdy mezi sebou kněží během setkání v katedrále na Zelený čtvrtek vybírali peníze pro irácké duchovní. „Děkuji za ten mimořádný projev vaší solidarity s kněžími v Iráku,“ píše nyní arcibiskup Graubner ve svém listu, zaslaném během postní doby kněžím olomoucké arcidiecéze, a pokračuje: „Povzbuzen vaší velkorysostí vyhlášuji na letošní Den kněžství sbírku na pomoc kněžím v Moldavsku.“

Tamní církev je podle něj velmi mladá: „Za komunismu byl v celé zemi jediný katolický kněz. Dnes je tam biskup s třiceti kněžími. Jde o nejhudší zemi v Evropě, kde věřící nemohou žít kněze. Každý kněz má na několik let smluvně zajištěný příjem sto eur měsíčně od drážďanské diecéze, ale jsou bez duchovního a zdravotního pojištění,“ popisuje olomoucký arcibiskup.

Pomoc z olomoucké arcidiecéze v Moldavsku vítají. „Tato iniciativa má nedoceníitelnou hodnotu, je velkým povzbuzením pro kněze, kteří žijí a slouží v nesnadných podmínkách,“ říká generální vikář kišiněvské diecéze Mons. Cesare Lodeserto.

Moldavskou církev, která oslaví 25. výročí své svobodné existence po rozpadu Sovětského svazu, tvoří téměř 20 farností. Kněží jsou zčásti Moldavané a ostatní pocházejí z Rumunska, Polska, Itálie, Ukrajiny a Indie. Jejich práci podporuje 28 řeholnic, většinou působících přímo ve farnostech. Katolíci představují v této převážně pravoslavné zemi 0,5 % obyvatelstva, tj. zhruba 20 tisíc lidí.

K iniciativě arcibiskupa Graubnera se obratem připojilo i sdružení Cesta 121, které slíbilo, že kněze v Moldavsku podpoří. Moldavské kněze lze podpořit prostřednictvím účtu Cesty 121: 2102001767/2700, variabilní symbol 1803.

Církev.cz

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Co lidský život naplňuje, činí ho hlubokým a krásným, radostným a šťastným, je přátelství a láska. Ne ovšem přátelství zisté a láska vlastnická. To jsou pokřivené podoby obojího. Pravá přátelská láska je přející, obětavá a hledající štěstí těch druhých. Ve Velepísní na lásku (1 Kor 13) můžeme najít inspiraci a povzbuzení k růstu a zdokonalování v lásce.

Ještě důležitější pro láskyplný život je mít před očima dobré vzory a znát pramen lásky. Díky katolické víře nám výsostný příklad dávají Ježíš Kristus a jeho panenská Matka. Jejich láska nehledala sebe, ale osvobození a záchranu všech. Nacházíme se před Svatým týdnem. Budeme moci opět sledovat i prožívat, co prožívali oni. Pán vjíždí do Jeruzaléma oslavován, vyzývá k obrácení srdce, vyčišťuje chrám od kupců, ustanovuje Eucharistii, aby pak po úzkostech v Getsemanech byl zrazen, zatčen, odsouzen a potupen. Bičování, kříž, hřeby... Panna Maria svého Syna provází celý život, i v této bolestné chvíli. Spolu s ním trpí a obětuje. Jako na začátku, tak i nyní, říká Boží vůli ano. Chce to, co chce Otec a její Syn. Kristův bok proráží kopí a Mariinu duši proniká meč. Je to heroický stupeň lásky, otevírající všem lidem možnost spásy. Je to též velké pozvání pro nás, abychom jednali podobně pro větší slávu Boží a pro časné i věčné dobro našich bližních.

Kde je pramen? Odkud čerpat? Pramenem je Ježíšovo Božské a Mariino Neposkrvněné Srdce. Srdce úzce spojená. Ježíš hlasitě volá: „Kdo žízni, ať přijde ke mně a pije.“ (Jan 7,37) a Panna Maria sděluje ve Fatimě: „Aby byly (duše ubohých hříšníků) zachráněny, chce Bůh zavést ve světě úctu k mému Neposkrvněnému Srdci.“ Tato Srdce jsou živá, plná lásky, pro nás otevřená a toužící nás napojovat. Přijímání proudu Boží a mateřské lásky nás uschopňuje dávat přátelství a lásku našim bližním a tak žít hluboce a naplno.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

NADĚJE PRO EVROPU

Promluva papeže Františka k představitelům států Evropské unie

Papež František se 24. března 2017 setkal s představiteli členských států Evropské unie a zástupci evropských institucí při příležitosti 60. výročí podpisu Římských dohod. Přinášíme zkrácený záznam jeho promluvy.

Otcové zakladatelé nám připomínají, že Evropa není souhrnem pravidel, která je zapotřebí dodržovat, a manuálem protokolů a procedur, podle kterých se má postupovat. Je životem, způsobem pojmání člověka na základě jeho transcendentní a nezczitelné důstojnosti, a nikoli pouze určitého celku práv, která je třeba hájit, nebo nároků, které je třeba prosazovat. U počátků ideje Evropy je „člověk a jeho odpovědnost spolu s kvasem evangelního bratrství, (...) vůlí pravdy a spravedlnosti vybroušené tisíciletou zkušeností“ (A. De Gasperi). Řím svým povoláním ke všeobecnosti je symbolem této zkušenosti, a proto byl vybrán jako místo podpisu těchto smluv, poněvadž tady byly položeny politické, právní a sociální základy naší civilizace.

Třebaže bylo od počátku zřejmé, že tlukoucím srdcem evropského politického projektu může být jenom člověk, bylo stejně tak evidentní riziko, že Římské smlouvy mohou zůstat pouze mrtvou literou. Měly být naplněny živoucím duchem. A prvním elementem evropské vitality je solidarita. Ze solidarity se rodí schopnost otevřít se druhým. Velkým výdobytkem solidarity je mír, jenž se vytváří svobodným a vědomým vkladem každého. Mír je cenným a podstatným dobrem, protože bez něj nelze vytvářet budoucnost pro nikoho, takže se nakonec žije ze dne na den.

Krise, čas rozlišování

Za posledních šedesát let se svět značně změnil. Jestliže otce zakladatele, kteří přežili pustošivý konflikt, povzbuzovala naděje v lepší budoucnost a rozhodná vůle k její realizaci spolu se snahou zabránit novým konfliktům, naši dobu spíše ovládá pojem „krize“. Je tu hos-

podářská krize, která určovala poslední desetiletí, krize rodiny a sociálně konsolidovaných modelů, je tu rozšířená „krize institucí“ a krize migrantů. Za množstvím krizí se skrývá strach a hluboká bezradnost současného člověka, který se dožaduje nové hermeneutiky budoucnosti. Výraz „krize“ však sám o sobě nemá negativní konotace a neoznačuje pouze špatnou chvíli, kterou je nutno překonat. Slovo „krize“ pochází z řeckého slovesa *krino*, které znamená *zkoumat, uvážit, posoudit*. Naše doba je tedy časem rozlišování a zve nás, abychom zvážili, co je podstatné, a na tom stavěli. Je to tedy čas, který nás vyzývá a který otevírá příležitosti.

U počátků ideje Evropy je člověk a jeho odpovědnost spolu s kvasem evangelního bratrství, vůlí pravdy a spravedlnosti vybroušené tisíciletou zkušeností.

V jakém klíči proto můžeme číst nesnáze současnosti, jak je vykládat a nalézat odpovědi pro budoucnost? Odpovědi nacházíme právě v oněch pilířích, na kterých zakladatelé zamýšleli vybudovat Evropské hospodářské společenství a které jsem již připomenul – ústřední postavení člověka, činná solidarita, otevřenost světu, úsilí o mír a rozvoj, otevřenost vůči budoucnosti.

Ústřední postavení člověka

Evropa opět nalezne naději, když člověk bude ve středu a srdci jejích institucí. Domnívám se, že to obnáší nejenom po-

zorné a důvěrné naslouchání žádostem, které nepřicházejí ani tak od jednotlivců, jako spíše od společností a národů, ze kterých je Unie složena. Bohužel často nabýváme pocitu, že probíhá „citové rozklížení“ mezi občany a evropskými institucemi, které jsou často vnímány jako odtazižené a nedostatečně dbající na různé míry senzibility, které Unii utvářejí. Potvrdit ústřední postavení člověka zároveň znamená opětovný návrat k duchu rodiny, v kterém každý svobodně přispívá do společné domácnosti podle vlastních schopností a vloh. Je příhodné mít na paměti, že Evropa je rodinou národů a jako v každé dobré rodině v ní existují různé sklony, avšak všichni mohou růst v té míře, v jaké jsou jednotni. Evropská unie povstala jako jednota rozdílností a jednota v rozdílnostech. Osobitost tudíž nemá děsit, ani se nelze domnívat, že jednota bude zachována uniformitou. Jednota je spíše souladem daného společenství. Otcové zakladatelé zvolili právě tento pojem za ustavující pro instituce vzniklé z Římských smluv a položili důraz na skutečnost, že se zde do společného celku vkládaly zdroje a nadání každého. Dnešní Evropská unie potřebuje opětovně odhalit smysl toho, že je především „společenstvím“ lidí a národů, jež si uvědomuje, že „celek je víc než část a je také víc než pouhý součet jeho částí“ (*Evangelii gaudium*, 235), a že je tudíž „třeba stále rozšiřovat pohled, abychom rozpoznali větší dobro, které prospěje nám všem“ (tamtéž).

Činná solidarita

Evropa opět nalezne naději v solidaritě, která je zároveň tím nejučinnějším lékem na populismy moderní doby. Solidarita s sebou nese vědomí, že jsme částí

jednoho těla, a zároveň obnáší schopnost každé části těla „sympatizovat“ s jinou částí a s celkem. Trpí-li jeden, trpí s ním všichni ostatní (1 Kor 12,26). Solidarita není jen dobré předsevzetí – vyznačuje se konkrétními činy a gesty, které nás přibližují k bližnímu, ať žije v jakékoli situaci. Populismy naopak vzkvétají právě ze sobectví, které svírá do těsného a dusivého kruhu a které neumožňuje překonat omezenost vlastního myšlení a „pohlédnout za ni“. Je zapotřebí znovu začít myslet evropsky a odvrátit tak nebezpečí, které je protikladem jedolité šedi, a sice vítězství partikularismů. Politice přísluší takové ideální vůdcovství, které by se nedovolávalo emocí, nýbrž by spíše v duchu solidarity a subsidiarity vypracovalo taková opatření, která by vedla k růstu celé Unie v harmonickém rozvoji. A to tak, aby ten, komu se daří běžet rychleji, mohl podat ruku tomu, kdo kráčí pomaleji, a ten, kdo se více namáhá, tihnul k dosažení toho, kdo je v čele.

Otevřenost světu

Evropa opět nalezne naději, jestliže se neuzavře do strachu falešných jistot. Její dějiny naopak výrazně určovalo setkávání s jinými národy a kulturami a její identita je a vždy byla dynamická a multikulturní. Ve světě panuje zájem o evropský projekt. Bylo tomu tak již od prvního dne, kdy se dav shlukl na Kapitolském náměstí a od jiných států přicházela blahopřejná poselství. A ještě větší zájem vládne dnes, počínaje zeměmi, které žádají o vstup do Unie, jakož i ze strany států, které dostávají pomoc, jež jim je velkoryse poskytována na zahlazení důsledků chudoby, válek a nemocí. Otevřenost vůči světu v sobě zahrnuje také schopnost „dialogu jako formy setkání“ (*Evangelii gaudium*, 239) na všech úrovních, od dialogu mezi členskými státy a mezi institucemi a občany po dialog s čestnými migranty, kteří přistávají u břehů Unie. Se závažnou migrační krizí posledních let nelze nakládat, jako by to byl pouhý problém čísel, hospodářství a bezpečnosti. Problematika migrace vyvolává mnohem hlubší otázku, která je především kulturní. Jakou kulturu dnes Evropa nabízí? Strach, který často pocítujeme, totiž nejzásadněji zapříčinila ztráta ideálů. Bez

perspektivy pravých ideálů nás nakonec ovládne obava, že nás druhý člověk vytrhne z ustálených zvyklostí, připraví nás o dosažený komfort či nějak zpochybní náš životní styl, častokrát tvořený jenom hmotným blahobytem. Bohatstvím Evropy však vždy byla její duchovní otevřenost a schopnost klást si zásadní otázky o smyslu bytí. Otevřenosti vůči smyslu pro věčnost odpovídala rovněž kladná

Fra Angelico: Svatý Benedikt z Nursie, patron Evropy (1437–1446). Foto: Wikimedia Commons

Evropa opět nalezne naději, pokud se otevře budoucnosti, mladým lidem, investuje-li do rodiny, bude-li ctít svědomí a ideály svých občanů a hájit život v jeho veškeré posvátnosti.

otevřenost vůči světu, byt nebyla zproštěna chyb a pnutí. Zdá se ovšem, že nabytý blahobyt Evropě přistříhl křídla a přiměl ji sklopit zrak. Evropa má ideové a duchovní bohatství, které je v rámci světa jedinečné a zaslouží si, aby bylo předkládáno se zanicením a novou svěžestí. Je totiž nejlepším lékem na hodnotovou prázdnotu naší doby, která se stává živnou půdou všech forem extremismu. Toto jsou ideály, které z Evropy učinily onen „poloostrov Asie“, který od Uralu vybíhá až k Atlantiku.

Úsilí o mír a rozvoj

Evropa opět nalezne naději, pokud bude investovat do rozvoje a míru. Rozvoj není určován celkem výrobních systémů, nýbrž se týká celku lidského bytí – důstojnosti jeho práce, přiměřených životních podmínek, možnosti přístupu ke vzdělání a nezbytné lékařské péči. „Rozvoj znamená totéž co mír,“ prohlásil Pavel VI. (*Populorum progressio*, 87), neboť pravý mír nenastane tam, kde jsou lidé marginalizováni anebo nuceni žít v bídě. Nelze dosáhnout míru tam, kde se nedostává práce a výhledu na důstojnou mzdu. Mír není na městských periferiích, kterými se šíří drogy a násilí.

Otevřenost vůči budoucnosti

Evropa opět nalezne naději, pokud se otevře budoucnosti. Otevře-li se mladým lidem a poskytne jim seriózní vyhlídky na vzdělání a reálné možnosti pracovního zapojení. Investuje-li do rodiny, která je hlavní a základní buňkou společnosti. Bude-li ctít svědomí a ideály svých občanů. Zaručí-li možnost plodit děti bez obav, že se nenajdou peníze na jejich obživu. Bude-li hájit život v jeho veškeré posvátnosti.

Evropská unie je dnes povolána zpytovat sama sebe, léčit indispozice, které s léty nevyhnutelně přicházejí, a nalézat nové cesty, kterými se bude ubírat. Její úspěch bude záviset na vůli pracovat znovu společně a sázet na budoucnost. Vy jakožto představitelé máte rozpoznat cestu nového evropského humanismu tvořeného ideály i konkrétností. To znamená nemít strach přijmout účinná řešení, schopná odpovědět na reálné problémy lidí a odolat zkoušce času.

Za sebe nemohu než ujistit vás o blízkosti Svatého stolce a celé Církve v Evropě, k jejímuž vytváření vždy přispívala a bude přispívat, a bude jí vyprošovat Pánovo požehnání, aby ji chránil a daroval jí mír a pokrok. Proto si беру za svoje slova, která Joseph Bech pronesl na římském Kapitolu: *Ceterum censeo Europam esse aedificandam*, ostatně myslím, že Evropa si zaslouží, aby byla budována.

Přeložili Jana Gruberová
a P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce, kráceno)

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Gjelosh Lulashi, Qerim Sadiku a Fran Miraka

V našem seriálu o mučednících Albánie jsme sledovali osudy biskupů, řeholníků i kněží. Neměli bychom však opomenout také utrpení stovek laiků, kteří byli pro svou víru mučeni a popraveni. Dnes přinášíme krátké portréty tří z nich.

Gjelosh Lulashi. Foto: <http://catholicsaints.info>

Gjelosh Lulashi se narodil 2. září 1925 v obci Shosh u Shkodry na severu Albánie. Jeho otec byl respektovanou osobností – tradičním kmenovým vůdcem, tzv. bajraktarem, a rodina, z níž pocházel, byla známá svou hrdostí, vlastenectvím a pohostinností. Mladý Gjelosh studoval na škole vedené františkány. Stal se důstojníkem a během své vojenské prezenční služby pracoval v nemocnici ve Shkodře. Zde přišel do kontaktu také s bohoslovci papežského semináře. 3. prosince 1945 byl zatčen a přiřazen ke skupině téměř čtyřiceti osob – kněží, seminaristů i laiků, obviněných z protistátní činnosti. Jejich „nebezpečná“ činnost spočívala např. v rozšiřování satirického textu o prvním tajemníkově albánské komunistické strany Tuku Jakovi či v distribuci letáků varujících před lákavými hesly a sliby albánských komunistů před volbami. Ve svých textech rovněž poukazovali na zločiny komunistů a jejich předvolební manipula-

ce. 22. února 1946 proběhl ve Shkodře v prostorách kina Rozafa monstrproces s 38 členy tzv. Albánské unie. Osm z nich bylo odsouzeno k trestu smrti, mezi nimi i Gjelosh Lulashi. Z kněží byli odsouzeni k absolutnímu trestu jezuité P. Giovanni Fausti a P. Daniel Dajani, dále pak františkán P. Gjon Shllaku, o jejichž osudech jsme už psali v jednom z předcházejících čísel. Trest smrti obdrželi rovněž bohoslovci Mark Cuni a Gjergj Bici.

Dalším laikem odsouzeným k trestu smrti v procesu ve Shkodře byl **Qerim Sadiku**. Tento mladý muž pocházel z Kosova, kde se narodil v obci Vuthaj 2. prosince 1919. Jeho otec byl muslim, matka katolička. Qerim byl pokřtěn až v desíti letech, po smrti svého otce. Oženil se s Marií Vata v září 1944 a jejich jediný syn Gasper se narodil 21 dní po Qurimově zatčení, takže ho nikdy nespátřil. Qerim působil jako policejní důstojník. Stejně jako Gjelosh Lulashi byl zatčen a uvězněn ve Shkodře 3. prosince 1945.

Třetím odsouzeným laikem byl **Fran Miraka**. Narodil se v podhorské obci Iballja v okrese Puka, východně od Shkodry 13. srpna 1916. Fran byl katolického vyznání a patřil do diecéze Sapë. Živil se jako farmář a obchodník. V roce 1934 se jeho ženou stala Prenda Alija Kameri. Fran byl zatčen 24. prosince 1945 a uvězněn v Shkodře.

Gjelosh Lulashi, Fran Miraka i Qerim Sadiku byli v brzkých ranních hodinách 4. března 1946 odvezeni na smetiště poblíž katolického hřbitova Ramaj u Shkodry. Zde se museli postavit do řady, zvednout ruce nad hlavu a byli následně zastřeleni popravčí četou. Jejich těla byla ponechána na místě pro výstrahu obyvatelstvu a teprve následující noc je pak odvezli a zakopali do hromadného hrobu.

Poslední slova Gjeloshe Lulashiho zněla: „Ze srdce odpouštím všem, kteří mi udělali něco zlého. Ať žije Albánie.“

Všichni tři mladí muži patří mezi 38 Albánců, kteří byli 5. listopadu 2016 ve Shkodře blahořečeni.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

Qerim Sadiku a Fran Miraka
Foto: <http://www.kishakatolikeshkoder.com>

PORTUGALSKO, „ZEMĚ PANNY MARIE“

Minule jsme zastavili u toho, jak Boží prozřetelnost připravovala fatimské zjevení Panny Marie. Prozřetelnostní bylo určitě i to, že k tomuto zjevení došlo právě v Portugalsku, po právu nazývaném „zemí Panny Marie“. Podívejme se tedy na portugalské dějiny ze zorného úhlu Panny Marie, respektive Fatimy.¹

Panna Maria, patronka Portugalska před saracény a Španěly

Posledně jsme zmiňovali prvního portugalského krále Alfonse I. Byl to již tento král, který v roce 1139 vyhlásil Matku Boží za hlavní patronku a skutečnou vládkyni dynastie a národa. Učinil tak v souvislosti s bitvou u Ourique, rozhodující událostí v reconquistě Portugalska z rukou saracénů, kteří je po čtyři století okupovali.²

Portugalsko muselo také hájit svou samostatnost vůči vedlejšímu Španělsku. Důležitého portugalského vítězství nad Španěly bylo dosaženo v bitvě u Aljubarrotu – ne daleko od Fatimy – dne 14. srpna 1385. V předvečer bitvy, dne 13. srpna, don Nuño Alvares Pereira, vojevůdce krále Jana I., národní hrdina a světec,³ vzýval Bohorodičku o pomoc, a samotný král slíbil postavit klášter k její cti. Je to první 13. den v měsíci spojený s veřejným uctíváním Panny Marie. Král svůj slib po vítězství splnil a nechal postavit nádherný kostel Panny Marie „de Batalha“ („bitvy“) s přilehlým dominikánským klášterem. Ten se pak stane místem, odkud se bude šířit modlitba růžence.

Portugalsko, námořní velmoc a „země Neposkvrněné“

Když na přelomu 15. a 16. století portugálští mořeplavci a misionáři budou šířit moc Portugalska – a tím i jméno Ježíšovo a Mariino – do různých světových stran, bude jejich výchozím bodem kaplička Panny Marie na plážích u Lisabonu, později nahrazená monumentálním jeronymitským klášterem Panny Marie Belémské.

Od roku 1580 bylo Portugalsko spojeno personální unií se Španělskem

a španělští habsburští králové byli zároveň králi portugalskými. Poté, co se podaří obnovit portugalskou samostatnost, vyhlásuje nový portugalský král Jan IV. z Bragançy dne 20. října 1646 za patronku svého království Pannu Marii od Neposkvrněného početí. „Země Panny Marie“ se tak stává „zemí Neposkvrněné“.

Strop v Kapli zakladatelů v klášteře Batalha
Foto: Wikimedia Commons, Georges Jansoone (CC BY 2.5)

Úpadek Portugalska

Avšak od 18. století začíná „zemí Neposkvrněné“ poskvrňovat neblahý vliv osvícenství, zednářství a antiklerikalismu, jehož nejvýraznějším zosobněním se stane markýz Pombal, ministr krále Josefa I. a *de facto* absolutní vládce Portugalska v letech 1750–1777. V podobném duchu bude v 19. století jednat ministr Aguiar, který v roce 1834 zruší v Portugalsku řeholní řády. Ti, kdo portugalskou monarchii takto zavedli na scesti, se od ní nakonec odvrátí: V roce 1908 je zastřelen

atentátníky král Karel I. i s následníkem trůnu. Novým portugalským králem se stává Manuel II., Karlův druhorozený syn, slabý k udržení moci. Dne 5. října 1910 je Portugalsko vyhlášeno republikou.

Následující léta patří k nejtemnějším stránkám portugalských dějin: V letech 1910–1926 došlo v Portugalsku k 16 revolucím a vystřídalo se zde 8 prezidentů a víc než 40 ministerských předsedů. V zemi vládla anarchie, chudoba a velký útlak Církve. V roce 1911 byl promulgován zákon odluky státu od Církve. V témže roce se sešel v Lisabonu volno-myšlenkářský kongres, na němž autor tohoto zákona, ministr Alfonso Costa, vyhlásil: „Díky tomuto zákonu bude v Portugalsku během dvou generací zcela odstraněn katolicismus.“

Fatima obnovuje zemi a Církev

Církev, i když zahnaná do kouta, se brání: vyhlásuje „křížovou výpravu“ růžence, která je tak úspěšná, že v květnu 1916 jsou lisabonské kostely plné modlících se lidí. Skutečně zlomovým se pak stane zjevení Panny Marie ve Fatimě v roce 1917:

¹ Srov. Casimir BARTHAS: *La Virgen de Fátima*. 13. ed. Madrid: Rialp, 2009, „I. Portugal y Fátima“, s. 25–31, „XX. Fátima y los destinos de Portugal“, s. 308–316; Vincenzo SANSONETTI: *Inchiesta su Fatima*. Milano: Mondadori, 2017, „I. Perché in Portogallo“, s. 9–23. Srov. také (světsky psané) dějiny Portugalska v češtině: Simona BINKOVÁ: *Portugalsko*. Praha: Libri, 2004; Jan KLÍMA: *Dějiny Portugalska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007.

² Srov. také knihu *Dobytí Lisabonu a reconquista Portugalska*. Praha: Argo, 2008.

³ Po ovdovění dožil jako řeholník v karmelitánském klášteře. Byl svatořečen papežem Benediktem XVI. v roce 2009.

Již v roce 1918 ustává nejhorší pronásledování Církve. Dne 28. května 1926, kdy v městě Braze končí triumfální mariánský kongres, začíná v témže městě vojenské povstání, vedoucí k politické stabilitě země: k postupnému nastolení řádu, ekonomickému rozvoji a obnovení přátelských vztahů mezi státem a Církví. Avšak hlavním plodem Fatimy se stává velké obnovení katolické víry a obroda náboženského života, což se také projevuje nebyvalým vzrůstem duchovních povolání.

Dne 13. května 1931 zasvětil portugalský biskup své zemi Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Obdobně

budou jednat o několik let později, když pocítují komunistické nebezpečí ze sousedního Španělska, a v roce 1936 dávají slib, že pokud Portugalsko bude uchráněno od rudého nebezpečí, budou dne 13. května 1938 putovat do Fatimy. Tento slib pak skutečně plní, putují sem spolu s půl miliónem poutníků, děkují Panně Marii Fatimské a obnovují zasvěcení Portugalska jejímu Neposkvrněnému Srdci. Podle svědectví sestry Lucie, fatimské vizionářky, které v tom všem má své „prsty“, zachrání tato zasvěcení Portugalsko nejenom před zvěrstvy komunismu, zatímco vedle ve Španělsku budou řídit na-

plno, ale také a především před hrůzami druhé světové války.

Biskupové přistoupí k zasvěcení Portugalska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie znovu dne 13. května 1975 a toto zasvěcení zažehná reálné nebezpečí komunismu, hrozící po tzv. Karafiátové revoluci v roce 1974.

fr. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeliku v Římě

BENEDIKT XVI., NOVODOBÝ UČITEL CÍRKVE

Rozhovor s novinářem Peterem Seewaldem

Novinář Peter Seewald, autor několika knižních rozhovorů s Josephem Ratzingerem – Benediktem XVI., poskytl rozhovor listu *The Catholic World Report*. Přibližuje v něm osobnost minulého papeže a představuje svoji nejnovější knihu rozhovorů s ním, jež vyšla v loňském roce pod názvem *Last Testament: In His Own Words*.

Narodil jste se v Německu v katolické rodině. Mohl byste nám něco říci o své došavdní cestě ve víře?

Během studentských nepokojů v roce 1968 jsem se začal angažovat v politice. Křesťanství tehdy vypadalo jako relikv minulosti. Měl jsem pocit, že je to směs moci a bláhovosti, kterou je třeba překonat, aby bylo možno konečně vybudovat skutečně pokrokovou společnost. Jednoho dne jsem proto Církev opustil. Cítil jsem se osvobozen a bojoval za myšlenky Marxe a Lenina. Po nějaké době jsem se od komunismu oprostil. Tehdy jsme nevěděli (nebo spíš nechtěli vědět), jaká zvěrstva a milióny obětí má na svědomí maoismus v Číně, bylo mi ale jasné, že tyto ideologické systémy nemohou jít dohromady s lidskou důstojností.

Jako novinář, který zblízka sledoval vývoj ve společnosti, jsem potom začal vidět, že spolu s upadáním křesťanství na Západě jde kompletně ke dnu úroveň

naší kultury, ba civilizace. Bylo zřejmé, že existuje souvislost mezi opuštěním přesvědčení, že svět je stvořený a náleží ke stvořenému řádu – „zatměním Boha“ –, a nebezpečím nového barbarství. V roce 1992 jsem měl příležitost vést dlouhý rozhovor s kardinálem Josephem Ratzingerem a byl jsem fascinován skutečností, že ve víře, poznání a tradici katolické církve jsou odpovědi na problémy naší doby. Ano, poselství, které s sebou nese víra, je nabídkou, kterou v podstatě nemůžeme nebrat v úvahu.

Jde o váš čtvrtý knižní rozhovor s Josephem Ratzingerem/papežem Benediktem. Či to byl nápad? Pustil se do toho Benedikt podle vás s úmyslem pronést „poslední slovo“ o svém životě a pontifikátu?

Z těchto nahrávek se původně neměla stát samostatná publikace. Měla to být pomůcka pro můj životopis Josepha Ra-

tzingera. Potom jsem však zjistil, že představují neporovnatelný historický dokument, a uvědomil jsem si, že bych svět o tento text neměl připravit. Papež Benedikt zpočátku nebyl pro, ale přesvědčil jsem ho, že ta kniha je dobrý nápad. Podmínkou z jeho strany bylo, že s tím bude souhlasit papež František.

Nejde tedy o text, jímž by se papež Benedikt chtěl sám ospravedlnovat, ani nechtěl pronést nějaké „poslední slovo“. Došlo zkrátka k tomu, že jsme dostali neočekávanou šanci získat autentické informace od nejvyššího pastýře Církve bez překrucování ze strany médií. Tato kniha zejména objasňuje okolnosti a důvody jeho historické rezignace a ukončuje spekulace a konspirační teorie, které ji obklopují.

V knize jde v zásadě o to, aby dveře k Benediktovu životnímu dílu a poselství zůstaly otevřené, neboť jsem přesvědčen o tom, že toto poselství je naprosto nepo-

stradatelné pro budoucnost Církve, víry i společnosti.

Udělal jste s ním už tolik rozhovorů a znáte ho už tak dlouho. Dozvěděl jste se z této poslední série interview ještě něco nového?

Ano, a hodně. Například to, že byl před svým zvolením papežem na jedno oko úplně slepý, že měl problémy se srdcem, že nečekal, že bude žít dlouho. Když člověk očekává, že bude v úřadě jen krátce, nedělá dlouhodobé plány, ale zabývá se jen nejnaléhavějšími záležitostmi.

Jeho lidskost je dojemná. Říká, že když potřebuje hluboce a jasně přemýšlet, musí se vždycky natáhnout na pohovku. Skutečnost, že není jen rozumovou osobností, dokládá příběh o nešťastné lásce ze studentských dob. Byl to dobře vypadající mladý muž, který psal básně a četl Hermanna Hesse. Působil na ženy a ony působily na něj. Rozhodnutí stát se celibátním knězem nečinil snadno.

Knihy popisuje jeho život ve službě, život, který dal celý do služby hlásání Krista a v němž i své osobní štěstí podřídil těžkým a nevďečným úkolům. Nesmírně za to trpěl, aniž by zahorl.

Rozhovory v této knize se odehrávaly jak před oznámením rezignace papeže Benedikta v únoru 2013, tak po ní. Jak moc vás toto oznámení šokovalo?

Moje reakce byla: „Ale ne, prosím ne, ještě ne!“ Na mobil mi volal jeden rozhlasový reportér a ptal se, jestli je ta zpráva pravdivá, nebo jde o kachnu.

Vždycky jsem věděl, že rezignace je pro papeže reálnou možností. V rozhovorech, které vyšly jako *Světlo světa*, jsem se ho zeptal, jestli by někdy uvažoval o rezignaci, a on odpověděl: „Jestliže duševní ani fyzické síly už nestačí, má papež právo, a dokonce povinnost odstoupit.“ Nečekal jsem však, že k tomu v dané době skutečně dojde.

Kdy došlo k vašemu následujícímu setkání po rezignaci? Změnilo toto oznámení vaše plány?

Po rezignaci jsme se poprvé setkali v červenci 2013. Tato událost můj seznam otázek samozřejmě změnila. Jak jsem uvedl, původní myšlenkou tohoto projektu bylo

Peter Seewald s Benediktem XVI. Foto: <https://catholicismpure.wordpress.com>

shromažďování informací k životopisu. Teď médiím dominovala propaganda Ratzingerových odpůrců, která uváděla zavádějící verze. Říkali: „Zvolit Ratzingera papežem byla chyba, nejlepší, co udělal, bylo, že rezignoval.“ To byl nesmysl! *Last Testament* ukazuje, že jeho pontifikát

Benedikt XVI. ukázal, že evangeliu můžeme důvěřovat duchovně i historicky. Bránil jeho rozředění a položil základy pro víru v 21. století.

rozhodně nebyl neúspěšný, bez ohledu na problémy jako Vatileaks, Williamsonovu aféru a nedostatek podpory některých vrstev katolického establishmentu.

Jsem přesvědčen, že Benedikt XVI. byl kolegiálním a prozíravým papežem, jakého si přál Druhý vatikánský koncil. U něj každý věděl, na čem je. Dokumenty, které vydával, třebaže snad nepohodlné, věrně odpovídaly nauce evangelia. Svůj úřad navíc vykonával s neobyčejnou důstojností.

Poslední kniha se stejně jako všechny ostatní dotýká všeho možného, od málo známých biografických informací až po nejhlubší otázky o životě, víře a posledních věcech.

Joseph Ratzinger není žoviálním člověkem, který by se s kdekým jen tak poplácal po zádech. Lacině triky na něj neplatí. Zároveň je však snadné nekompromisně mu klást obtížné otázky a jeho odpovědi jsou působivé. Krása jeho slov jen dále prohlubuje jasnost jeho myšlení. Na každého, kdo si přečte byť jen čtyři nebo pět stránek z knihy, udělá dojem pokora, s níž emeritní papež odpovídá. Jeho osobnost můžete cítit a vnímat, téměř jako by tam byl: jeho charakter, jeho myšlení, jeho pokoru, jeho humor.

Jsem po léta náruživým čtenářem knih Josepha Ratzingera, včetně jeho pamětí a vašich rozhovorů s ním. Přesto jsem se i z této knihy o něm dozvěděl hodně nového. Získal jste i vy nějaké konkrétní nové poznatky?

Mluví s pozoruhodnou otevřeností a své odpovědi dodatečně neupravuje ani nepředělává, jak to rádi dělají politici, když chtějí něco uhladit nebo to prezento-

vat jinak. Zůstává pro mě záhadou, jak se ve svém pokročilém věku a se svými zdravotními problémy dokázal vypořádat s nároky obrovských povinností papeže, vydat tři encykliky a napsat trojsvazkové dílo o Ježíši Kristu.

Podle mého názoru je Joseph Ratzinger jednou z nejnepochopenějších osobností naší doby. Podíváme-li se na jeho účast na koncilu, znovuoživení starověkých církevních otců, oživení nauky a očištění a konsolidaci Církve, vidíme, že byl nejen silou obnovy, ale jako teolog na Petrově stolci i jedním z nejvýznamnějších papežů v dějinách. Jako teolog z lidu nikdy nezapomněl, že pochází z velmi prostých poměrů, a vždy hájil hlediska prostých věřících před chladnými požadavky mnoha univerzitních profesorů. Je typem charakteru, který v budoucnosti prostě nebude existovat – a proto je celkově možné ho považovat za učitele Církve pro moderní éru.

Kolik hodin jste strávil rozhovory s papežem Benediktem pro tuto knihu?

Možná deset nebo dvanáct. Je to velmi muzikální člověk, básník, umělec, a proto je setkání s ním vždy potěšující. Hodně jsme se spolu nasmáli. Jeden přítel jednou řekl: „Ratzinger si nikdy nestěžuje. Je jako Mozart – jeho problémy nikdy neovlivňují jeho práci.“

Velké drama jeho života se snad soustřeďuje v jeho schopnosti fungovat dál, pokud by jinak všechno bylo ztraceno. To vyžaduje především zdroje duchovní síly, které podle něj samy závisejí na kulturní a intelektuální kvalitě lidstva. Pokud se lidé už neklanějí svatému Bohu, nemůže jim být posvátného ani nic jiného. A pokud ztratí svou duchovní sílu, brzy potom přijde na řadu síla intelektuální.

Kolik času jste strávil rešeršemi a přípravou na interview?

Těžko říci, možná dva měsíce. Protože jsem ho jako žurnalista doprovázel více než 20 let, podařilo se mi nashromáždit mnoho informací a potom jsem zkoumal, co je na představě, kterou máme o Josephu Ratzingerovi, správné a co špatné. Jeho život zahrnuje Německo 20. století se všemi vrcholy, ale i propast-

mi historické osobnosti. Podle nositele Nobelovy ceny Maria Vargase Llosy je Ratzinger jedním z nejvýznamnějších intelektuálů současného světa, jehož smělé reflexe poskytují odpovědi na mravní, intelektuální i kulturní problémy naší doby. Především je však inspirovaným otcem Církve, který za sebou zanechává téměř nevyčerpatelné dílo. Je zde také obrovské množství materiálů, které je třeba zpracovat a uvést do historických souvislostí,

Benedikt XVI. Mozaika v bazilice svatého Pavla za hradbami
Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Benedikt XVI. je jedním z nejvýznamnějších intelektuálů současného světa. Jeho smělé reflexe poskytují odpovědi na mravní, intelektuální i kulturní problémy naší doby.

aby vůbec bylo možné jeho činům i výrokům porozumět. Typickým příkladem jsou zkušenosti ze situace, která nastala po nacistické diktatuře, po ateistické tyranii a apokalypse druhé světové války. V roce 1945 by se nikdo neodvážil říci, že křesťanství je relikv minulosti, který už nepotřebujeme. Naopak se mělo stát spásou pro budoucnost lidstva.

Očekáváte, že v budoucnosti s emeritním papežem uděláte něco dalšího? Nebo že napíšete další knihy o něm?

Zmínil jsem se, že pracuji na biografii Benedikta XVI. Osobní blízkost vede k tomu, že druhému lépe porozumíme.

Pak dokážete druhého takřikajíc lépe „přečíst“. Na druhou stranu jestliže píšete o někom, kdo je skutečně „spolupracovníkem v pravdě“, musíte se především přesvědčit, že píšete pravdivě, a to vyžaduje jistý stupeň kritického odstupu. U Ratzingera se zdá, že jeho život je veden nějakou prozřetelnostní silou. „Proč mu vždycky všechno dopadne špatně?“ ptají se mnozí. Skutečná otázka by však měla znít: „Proč dělá tolik věcí, které jsou dobré a správné?“ Ratzinger vždycky volí celou perspektivu. Zajímá ho otázka Boha, co Bůh znamená pro lidské bytosti, to jest jak umožňuje člověku zjistit, kdo je On. Vstoupit do plnosti života tím, že se jako tvor obrátí k Tvůrci, stát se vtělením, jak to nabízí Kristovo evangelium.

Jiné papeže charakterizuje na prvním místě jejich pontifikát. U Ratzingera to je soubor písemných děl, který by byl skvělý a významný, i kdyby nebyl papežem. Nemá daleko k tomu, aby byl celosvětově nejčtenějším teologem, neboť jeho knihy vycházejí v miliónových nákladech. A především nám ukázal, že náboženství a věda, víra a rozum nejsou v protikladu, že rozum je garantem toho, aby náboženství nesklouzlo do falešných fantazií a násilného fanatismu. Konečně v neposlední řadě začal s iniciativami, které nyní s vděčností rozvíjí papež František.

Jak byste popsal vliv, který na vás Ratzinger/Benedikt v průběhu let měl?

Od samého počátku na mě zapůsobil jeho realismus, odvaha a síla jeho ducha. Joseph Ratzinger chápe svou církev jako hnutí odporu proti svůdným úchylnám světa, proti bezbožnému fundamentalistickému ateismu a novopohanství. Ratzinger je pragmatik, aniž by třeba jen na vteřinu pouštěl ze zřetele to, co je velké a významné, kompletní celek. V tom spočívá jeho moderní důraz: v kritické perspektivě, v touze vnímat reálnou podstatu věcí. Jak je to možné? Tak, že se nenechá zaslepit nebo manipulovat módními trendy, ale současně není ani úzkoprsý či strnulý, nýbrž otevřený tomu, co se nutně musí změnit. A potom v tom, že má odvahu udělat to, co je třeba.

Ani jako teolog ani jako papež Ratzinger neprosazoval vlastní systém na-

uky. Je učitelem pro celou Církev, protože vždycky jde ke středu, k Ježíši Kristu. Znovu nám ukázal Ježíše – celého Ježíše. Někteří teologové a některá mediální vypočítání Ježíšův obraz rozcupovali. Nikdo jiný než Ratzinger neměl autoritu a talent ukázat, že evangelium můžeme důvěřovat duchovně i historicky. Jsem přesvědčen, že papež Benedikt přesvědčivě bránil rozředění evangelia a položil základy pro víru v 21. století.

Vždycky na mě dělala velký dojem kontinuita života papeže Benedikta. Kontinuita v jeho učení, ale i v jeho postojích, kritická a zároveň formovaná láskou k Bohu a k lidstvu. Snad i sám fakt, že je neustále pomlouván, činí jeho svědectví o to pravdivějším. V každém případě je na konci svého života smířen sám se sebou i s Pánem, prostě proto, že své úkoly vždy plnil s veškerými obdarováními, jichž se mu dostalo.

Myslím, že papež Benedikt XVI. znamená bod obratu, spojnicí mezi dvěma světy, že je tím, kdo vybudoval most mezi starým světem a příchodem nového, ať přinese cokoli. Jeho nejdůležitější názor zní: „Společnost, v níž chybí Bůh, sama sebe zničí.“

Paul Senz

<http://www.catholicworldreport.com>

Přeložila Lucie Cekotová

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Dialog politika s filosofem II.

V minulém čísle jsme sledovali klopotnou diskusi liberálně-konzervativního politika s filosofem, aniž bychom se dočkali odpovědi na položené otázky. Podívejme se, jak se jejich diskuse dále vyvíjela.

Filosof: Dobře. Nabídnou Vám méně optimistické vidění vládnoucí ideologie současného Západu. Politická korektnost, multikulti, gender feminismus a s nimi spojená agenda lidských práv mají společným jmenovatelem ideologii neomarxistů.

Politik: Jako pravicový politik bych se nikdy nesnížil k tomu, abych nálepkou „neomarxista“ dehonestoval dnešní levicové politiky. Copak oni prahnou po vzkříšení komunismu?

F: Kdybyste nežil v bublině politicko-mediálního mainstreamu, zjistil byste, že „neomarxismus“ není žádná nadávka, nýbrž autentická a kompaktní ideologie, která vznikla ve dvacátých letech minulého století. Sice nekřísí komunismus, nicméně je neméně prosáklá levičáckou mentalitou fanatických utopistů.

Od svého praotce převzali neomarxisté motiv radikální revoluce s cílem vytvoření nové společnosti. Ale dali mu velkorysejší obsah a také chytřejší strategii. Nahradili dělníky intelektuály, třídní boj bojem kulturním a teror nenásilným získáváním veřejnosti skrze ideologickou

infiltraci humanitního vzdělání, kultury a „dlouhý pochod institucemi“.

P: To je zase nějaká konspirační teorie?

F: Ne, to jsou tvrdá fakta, která vy politici tolik milujete, ale která Vám mainstream ve službách ideologie kulturních marxistů vtípně zatajil. Oni totiž neomarxisté na rozdíl od těch ortodoxních nevytrubují své revoluční úspěchy a cíle na potkání. Vsadím se, že jste v polistopadové ČT, v Lidovkách, v Respektu... nezaznamenal nic o neomarxistech a jejich kulturní revoluci. Oni o ní nehalasí, ale rovnou konají.

P: Vy asi máte ta „tvrdá fakta“ z Parlamentních listů nebo z podobných obskurních serverů. To se ale nedomluvíme.

F: Zkuste si někdy místo věčného schůzování a agitování vygooglovat něco o frankfurtské škole, nebo třeba jména jako Adorno, Fromm, Marcuse, Habermas. Můžete prolistovat i našeho V. Bělohradského; ten je čtivější. Pak byste mohl při šťastné souhře okolností zjistit, že ty proklamované ušlechtilosti soudobé západní humanity, které jste tak učebnicově popsal, včetně toho lidsko-právního

patosu, mají dosti temný původ a méně ušlechtilý, nelidský rub.

P: Nevím, co by mohlo být na lidských právech nelidského. Leda tak ve vnímání autoritářů Putinova ražení.

F: Jako byl Marx posedlý nenávistí ke kapitalistům, tak je hnací silou neomarxistů nenávist k západní civilizaci bílého muže. Kvůli vytvoření spravedlivější společnosti musí být podle nich tato civilizace zničena. První na ráně je přitom tradiční morálka; ta překáží nejvíc.

Jako si totiž dal Marx do štítu utlačované dělníky, tak se kulturní marxisté „ujali“ všech utlačovaných. Přitom geniálně identifikovali jejich nemilosrdného Utláčovatele: heterosexuálního bílého muže. Na tomto principu pak stvořili privilegované menšiny: přistěhovalce, ženy, děti, barevné, homosexuály... Neomarxisté tedy vymysleli speciální „lidská práva menšin“, šikovnou propagandou vmanévrovali západní občany do těžké defenzivy, vyvolali v nich pocit viny a nakonec je přinutili, aby ctili jinakost chytře vybraných menšin ad absurdum.

Foto: Flickr, salvadormram (CC BY-ND 2.0)

P: Pořád nechápu, proč jsou podle Vás lidská práva menšin nelidská?

F: Ono už samo vymyšlení a předepisování „lidských práv“ podle ideologického klíče je něčím absurdním a nelidským. Je totiž popřením přirozeného mravního zákona, který je dán samotným lidstvím a ukazuje k jeho adekvátní životní realizaci. Přirozený zákon obecně lidské mravnosti tedy nemůže být produktem lidského úsilí; je naopak jeho univerzálním měřítkem. A protože jsou lidská práva pouhou součástí a priori daného zákona dobrého života, platí o nich totéž. Dnes je ale na Západě rozšířena představa, že se vyvíjejí, takže je může lidstvu nadekretovat třeba fanatická feministka Clintonová.

Jenže člověk není absolutním pánem svého lidství, a proto není ani autorem lidských práv. Tzv. lidská práva menšin jsou etickým paskvilem, který vzešel z omylů relativistů a kolektivistů. Členové menšin mají lidská práva jen jakožto lidšší jedinci. Co mají nadto, jsou jen privilegia od nemarxistických ideologů pro jejich destruktivní účely.

P: To Vám ovšem nemusím věřit.

F: Jistěže ne. To skromné objasnění nebylo určeno k tomu, aby Vás o něčem přesvědčilo. Mělo jen naznačit, jaké problémy jsou ve hře, když tak zaniceně mluvíte o lidských právech menšin. Tu lekci máte zdarma.

P: Děkuji, zatím se spokojím se svým přesvědčením. A propos, pořád jste mi nepředložil důvod, proč bych měl řešit ten Váš pseudoproblém, zda žijeme v totalitě.

F: Správně. Nezbytné „odtajnění“ fenoménu neomarxistické ideologie a jejích motivů bylo jen prvním krokem. Mělo

Neomarxisté nahradili dělníky intelektuály, třídní boj bojem kulturním a teror nenásilným získáváním veřejnosti skrze ideologickou infiltraci humanitního vzdělání, kultury a „dlouhý pochod institucemi“.

jen poukázat na jistou blamáž. Angažmá neomarxistů za lidská práva menšin vypadá jako kulminace humanity. Mnozí slušní lidé se pro ně nadchli stejně jako druhy levicovní intelektuálové pro komunismus. Jak už jsem ale naznačil, je jejich deklarovaný zájem o menšiny ryze účelový. Marcuse a jeho soudruzi totiž ve zneužití vybraných menšin rozpoznali rozvratnický potenciál, který je náramně vhodný pro věc jejich revoluce.

P: O jakém rozvracení tu proboha mluvíte?

F: Tak např. multikulti varianta vládnoucí ideologie akcentuje kulturní svébytnost a rovnoprávnost přistěhovalců z jiných kultur. Proč asi? Zřejmě proto, že to ve spojení s chtěnou migrací účinně paralyzuje hodnotovou identitu západních společností. Proto vznikají v západních zemích paralelní společnosti a no go zóny, v nichž už zákony státu neplatí.

Co naopak platí nekompromisně, to jsou všem zákonům ideologicky nadřazená „lidská práva“ pozitivně diskriminovaných, subverzivních a exaltovaně tolerovaných příslušníků menšin, která dělají z původní populace občany druhé kategorie. A běda těm, kdo je nerespektuje.

Mezi zasněvcenci se tomu říká revoluční spravedlnost. Právě orgie této „spravedlnosti“ dnes zažíváme v migrační krizi. Zákony, které mají zajišťovat elementární bezpečnost občanů, se pod vládou fanaticů multikulturalismu mění v cár papíru. Nepřipomíná Vám tato svévole mocných totalitu?

Že se ptám. Vždyť se na tomto „zákonném bezpráví“ horlivě podílejí i tzv. konzervativní politici; také uvěřili ve vyšší humanitu ideologie neomarxistů. A zřejmě i Vy v ní nacházíte alibi pro ty své „správné“ politické postoje.

P: Rozhodně jsou pro mě věrohodnější standardní pravicovní politici Západu než dezinterpretace multikulturalismu od nějakých extremisticko-populistic-kých hnutí.

F: Dezinterpretace? Extremistů? Jak to můžete říct, když ohledně neomarxismu dosud žijete v blažené nevědomosti? Když Vaši důvěryhodní straničtí kolegové ze Západu jsou také jen pasivními konzumenty a obětmi vzdělanostně-kulturního provozu, který od šedesátých let probíhá v režii kulturních marxistů? Nebylo by poctivější, kdybyste se s tou Vámi zřejmě netušenou ideologií, která podstatně určuje politiku EU, nejprve seznámil? V opačném případě riskujete zaviněnou poruchu ve vnímání reality.

P: Přece nechcete, abych na fleku změnil názor a zradil své západní kolegy?

F: Samozřejmě, že ne. Úplně by stačilo, kdybyste o svém dosavadním vidění politiky současné EU začal pochybovat,

a aspoň dodatečně tak nastartoval jeho prověřování. Jinak se vystavujete podezření, že zodpovědnost je pro Vás prázdňným slovem. Podnětů k tolik potřebným pochybnostem mohou samozřejmě nabídnout víc.

P: Tak o tom nepochybuji. Vy byste byl také zdatným propagandistou.

F: Uvažte třeba politickou korektnost (PC). Dnes už si o ní občas troufají zapochybovat i lidé z oficiálních kruhů, kteří sami také dlouho nosili její náhubek. Sundali ho možná i proto, že se dnes už kolem migrace naplno provalila její systémová prolhanost.

Jenže PC už celá desetiletí celoplošně dusí veřejnou diskusi na Západě. Běloši jsou uhranuti strachem, že budou nařčeni z rasismu – nejtěžšího hříchu lidstva. Však s ním také političtí korektoři náramně čarují. Nejoblíbenější trik spočívá v tom, že se rasismu může dopustit jen bílý heterák. Z hlediska spravedlnosti je tedy PC jednosměrnou nátlakovou technikou ideologické indoktrinace, jejíž prudérní pseudomorálka funguje jako legislativní příprava. Je souborem zatím nepsaných zákonů, údajných lidských práv, jejichž porušení se trestá.

Konečně je PC i vysokou školou demagogie ve službách ideologie. Ideologický zájem je vždycky víc než sama skutečnost. Proto je PC v principiální kolizi s pravdou i se zdravým rozumem. Jako nástroj dnes vládnoucí ideologie

signalizuje svými rozměry a protiskutečným zaměřením její totalitní povahu. Tohle by Vás mělo zajímat.

P: Tak to mi opravdu, ale opravdu „uniklo“. Z Vašeho demonizování PC mám dojem, že žijeme každý na jiné planetě.

F: Možná by neškodilo, kdybyste si vzpomněl na své rozplození, v němž jste před pár lety prožíval konflikty veřejnosti s našimi cikány: jak jste k tomu mluvil či mlčel, a co všechno jste si přitom myslel. Ať tak či onak, také jste už vlastnil náhubek PC. Jediný, kdo z Vás se vzepřel jejímu diktátu, byl Jiří Čunek – a měl problémy. K nim jste v lepším případě statečně mlčel. Nebo mi něco uniklo?

P: Musíte být tak osobní?

F: O tuto citelnější ilustraci diktatury PC v našich rybníčkových poměrech jste si řekl svou chtěnou ignorancí sám. Abych ale nezapomněl. Vedle multikulti a PC je tu i genderismus feministek. Další beranidlo kulturních marxistů k likvidaci takových „přirozených stereotypů“, jakými jsou skutečná rodina, mateřství či rozlišování otce a matky. A neříkejte, že jste nezaznamenal tzv. gender mainstreaming jako jednu z hlavních linií bruselské politiky.

P: Ti kulturní marxisti musejí být docela sympatičtí, když se tak důsledně starají o rovnost žen, kterou dřívější doby hanebně ignorovaly.

F: Jen si poslužte. Ostatně cynismus je pozdním stadiem morální rezignace,

nikoli ozdobou zodpovědných politiků; nejvyšší čas debatu ukončit. Jinak vězte, že se i mezi Vašimi někdejšími voliči najde dost lidí, kteří už jsou na rozdíl od Vás imunní vůči ideologickým sloganům a prolhanosti médií. Proto už chápou, že bruselská politika ordinuje proti přirozeným zájmům občanů: a) život v systémové lži; b) systematickou destrukci rodiny a evropských národů; c) pervertovaná lidská práva.

To všechno jsou ale neospravedlnitelné zásahy do skutečných lidských práv, které pustoší před-politické hodnoty, a jimiž politici s nemravnou bohorovností překračují své kompetence. Tyto pravdy by se měly neúnavně připomínat nejen voličům, ale zvláště těm, kdo tak nemyslivě, fanaticky prosazují tzv. evropské hodnoty.

Naši diskusi bych tedy pokládal za smysluplnou, kdybyste vzal nabídnuté podněty vážně a nereagoval na ně tak, jak na kritiku zdola obvykle reagují kariérní elitáři. Při Vašem deklarovaném konzervatismu by bylo pro začátek slibné, kdybyste nahlédl, že se tradiční a tzv. evropské hodnoty moc nerýmují.

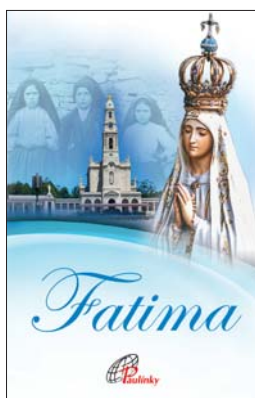
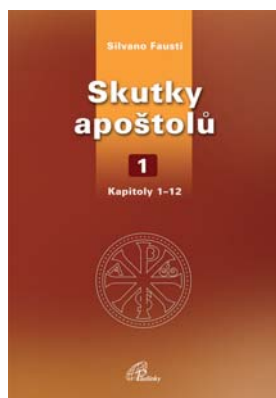
Jiří Fuchs

*Jiří Fuchs, filosof,
lektor Academia
Bohemica*

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Silvano Fausti: Skutky apoštolů

Jako Nový zákon po evangeliích plynule pokračuje knihou Skutky apoštolů, tak i vydání čtyř svazků komentářů k jednotlivým evangeliím by nebylo úplné, kdyby chyběla část, jež se týká období vzniku a šíření prvotní křesťanské církve.

1. díl (kapitoly 1–12), pevná vazba, 639 stran, 595 Kč
2. díl (kapitoly 13–28), pevná vazba, 518 stran, 495 Kč

Nad evangeliem podle Matouše

Dotisk, pevná vazba, 632 str., 595 Kč

Isidora Pérez FSP (uspořádala): Fatima

Drobná publikace k 100. výročí. Obsahuje stručně základní data o zjeveních anděla a Panny Marie a je doplněna modlitbami, které s touto událostí i letošním jubileem souvisí. Brož., 32 str., 35 Kč

Poučte mne!

Dovolte, abych se s vámi podělil o dvě vzpomínky.

Ta první je na dobu někdy v osmdesátých letech minulého století. Tehdy jsem se zvláštní náhodou octl kterousi sobotu na Pražském Hradě. Před katedrálou nablýskaná limuzína se značkou diplomatického sboru a uvnitř probíhaly křtiny. Možná by se v záznamech ještě našlo, čím miminko to bylo. Křtil samotný otec kardinál František Tomášek, plynule kázal, okolo přítomné dámy v drahých toaletách... a pánové v prvotřídních ob-

lecích sledovali obřad – asi s takovým zájmem, jako by sledovali burzovní zprávy nebo výsledky fotbalové ligy. S rukama složenýma (s prominutím) na zadku. Vrtalo mi hlavou už tehdy, jestli to ta honorence myslí upřímně, zbožně a vážně.

Ta druhá vzpomínka je na dobu po listopadu 1989, kdy jsem absolvoval poznávací zájezd po Belgii a Holandsku. Už nevím, kteréže to bylo město. Uprostřed hlavního náměstí velkolepý kostel z červených cihel – tak jsme samozřejmě zamířili dovnitř. Parter byl rozdě-

len na kóje jako ve Vinohradské tržnici a v nich butiky, obchůdky, i kavárnička by se našla. A jak jsme se dozvěděli, horní patra byla rozdělena a přebudována na sociální malometrážní byty. A že to je tam teď běžná praxe.

My tady v České republice žijeme stále ve stínu bývalého režimu. Je nepochybné, že řádění totalitní moci pod praporem Velkého října a Vítězného února po roce 1948, likvidace klášterů, věznění a mučení kněží a biskupů, nejrůznější formy šikanování prostých věřících, různé „berufsverboty“ a „studiumsverboty“, likvidace křesťanské literatury a umění, demonizace církve a její úlohy v dějinách, *numerus clausus* pro jediný seminář v Litoměřicích a tak dále a tak dále – to všechno bylo ranou, z níž se bude církev možná vzpamatovávat po dlouhá desetiletí, ačli se vůbec kdy vzpamatuje.

Nevím však, jestli se někdo vzdělaný a moudrý pokusil definovat onen fenomén, který – bez totality, bez násilí, bez mučireň a bez všudypřítomné ateistické ideologie – způsobil apostázi většinové společnosti v zemích západní Evropy, které obdobím reálného socialismu neprošly.

Ať už navštívíme Itálii, Francii, Španělsko, Německo, Rakousko, Benelux nebo jiné země – je situace obdobná jako u nás, ne-li ještě horší. Setkáme se možná s méně zničenými a vydrancovanými kostely než u nás, uvidíme možná v neděli více svátečně ustrojených návštěvníků bohoslužeb než u nás. Ale nejsem si jist, zda pocítíme a zažijeme ducha opravdové zbožnosti a pevné víry.

Takže se ptám, co je vlastně prapodstatou dnešní duchovní prázdnoty dnes již bývalé křesťanské Evropy? Je to bohatství a plné hrnce? Je to „vědecký“ pokrok? Jsou to lidská práva bez povinnosti? Nebo mají pravdu marxisté, kteří tvrdí, že náboženství je obecně pouze jednou z forem tzv. společenského vědomí, která v určité etapě vývoje lidské civilizace vznikne a v další zase zanikne?

Tak beru na potaz učené bakaláře et item doktory a et item rektory: Nevím a vím, že nevím. Jsem prostý. Poučte mne!

MUDr. Jan Toman

Foto: Člověk a víra, David Šis, fotografis.cz

Národní pochod pro život a rodinu

Praha / sobota / 22. 4. 2017

Základní věci lidského života jsou vlastně jednoduché. Rodina založená na manželství je nejlepší prevencí tisíců potratů. Kde jsou děti, tam je život. Jste nadějí. Příklady táhnou.

- 10:00 Katedrála – mše sv. celebrována Dominikem kardinálem Dukou OP
- 12:00 Klárov – oběd, koncert, divadlo a další kulturní program
- 14:00 Pochod centrem Prahy na Václavské náměstí
- 16:00 Zakončení

pochodprozivot.cz

Hnutí
PRO ŽIVOT
ČR

cirkvev.cz

MÓNITOR

Jak to vidí Vojtěch Macek

Paradox konce

Můžeme všude hledat znamení blížícího se konce a žít v neustálém strachu, nebo se v důvěře spolehnout na Pána, jenž má vše pevně v rukou a nikdy své stvoření neopouští.

Italský publicista Vittorio Messori ve svém letošním komentáři k fatimskému výročí píše: „V tom, co je opravdu katolické, však vždycky protiklady vytvářejí živou syntézu, ‚tvrdość‘ spolu s jemnocitem, spravedlnost s milosrdenstvím, ohrožení s nadějí.“ To je velmi výstižné. Vlastně to shrnuje i mnohé slavné úvahy Gilberta Keitha Chestertona, který své spisovatelské dary projevil právě v objevování a pojmenovávání tohoto křesťanského paradoxu ve všemožných zákoutích lidské existence. Možná Gilberta trochu napodobím, když návažu na Vittoria úvahou, jak skloubit ohrožení s nadějí:

Listuji evangeliem. Jedna věc mi nejde na rozum, vlastně je jich víc, ale tahle obzvlášť... Čtu, že „budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře“ (Lk 21,25) a o kus vedle, že „Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete“ (Mt 24,44).

Zdá se, že to nejde dohromady. Tak buď budou znamení, uvidíme je a budeme si moci říct: aha, už je to tady, nebo přijmeme fakt, že nám není dáno vědět, kdy to nastane.

S notnou dávkou poctivosti by se přece daly některé situace, v nichž žije-

me, interpretovat ve spojitosti s Božím slovem: Nastane hlad – stačí vytáhnout paty do oblastí šířících se pouští anebo vidět hlad po štěstí v očích přesycených. Budou války – ani netřeba jmenovat. Povstanou děti proti rodičům – že by eutanazie? Běda kojícím – to by mohl být virus zika. Budou vás pronásledovat pro mé jméno – v Severní Koreji, Sýrii, Arábii, Somálsku a leckde jinde (když ne kvůli jménu, tak v Británii aspoň kvůli nošení křížku). Běda těhotným – těch potratů! Zemětřesení – viz nejbližší zpravodajská relace. Znamení na nebi – nevím, ale ty mraky, z kterých ne a ne zapršet, i problémy s ozónovou dírou lze možná vidět i jinak, než jako výslednici našeho dlouhodobého produkování oxidu uhličitého. Jeruzalém obklíčí vojska – na Blízkém východě to poslední dobou docela graduje kvůli Daeshi. Jsem na vážkách, zda je to snaha o rozpoznávání toho, co bylo předpovězeno, kterou Bůh ocení, nebo spíš plané mudrování svádějící k závěrům falešně konkretizujícím onu hodinu, o níž neví ani Syn.

Naopak se dá posbírat všechna pokora, co v nás jen je, abychom se odevzdaně smířili s tím, že ona hodina nám nikdy nebude prozrazena. A tedy že je marné se pokoušet odezřít to z časných událostí.

A opět lze pochybovat, zda je to chválný projev respektu vůči svrchovanosti Všemohoucího, nebo rezignace na duchovní vnímavost a úsudek rozumu a primitivní alibi před případným osočením ze lžiprorokování.

Oba přístupy nás mohou vést ke strachu, v jednom případě nám může nahánět hrůzu plné uvědomění si zla obsaženého v současném dění, v druhém můžeme podléhat děsu z neznámé chvíle, kdy se vše otřese. Oba přístupy nám ale otevírají také světlejší obzor, pokud z nich vyrýžujeme zrnko neotřesitelné důvěry, že – řečeno s našimi předky – všeho do času, Pán Bůh navěky. Naděje, jež z toho vzejde, nás bude pudit k bdělosti (ostatně bdělým lze zůstat jen při vědomí konečnosti). A právě bdělost se jeví jako svorník obou přístupů.

Kdybychom uměli přesně definovat, která znamení jsou ta pravá, sestrojíme detektor a nařídíme v něm budík. Kdybychom si mohli být jisti tím, že svými kroky neopouštíme Boží náruč, necháme vše na Otci, který přece ví kdy, a my jsme zkrátka s ním. Ani jedno neumíme, a tak nám nezbyvá než s Boží bází a pomocí bdít.

Vojtěch Macek
pracovník církevní správy

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

Tricátník herec Jiří Mádl v rozhovoru pro jeden dámský magazín potvrdil, že navzdory všem ideologiím, které k nám pronikají z všemožných zdrojů, zdravý rozum není možno ošálit žádnou návnadou. Mj. při popisu jedné z cest s přáteli řekl: „Přijeli jsme do divočiny, kde jsme si museli ulovit jídlo, sehnat dříví a tak dále. **Úplně bez keců, bez analyzování a plánování, ženy začaly dělat ženské věci a chlapi chlapské věci.** Nikdo nemusel nic říct. Osobně si myslím, že devadesát procent žen chce být u plotny a chce být matkami a devadesát procent chlapů chce být chlapy a živit rodiny. Většina lidí podle mě trpí tím, že jim v tom svět brání.“

Martin Fendrych v komentáři na téma odvykání si autům, která se stala součástí běžného životního stylu minimálně obyvatel velkoměsta, dává mimoděk téma k postnímu zamyšlení – „čas na autoodvykačku“ je název nápadu, který podložil realitou, již znají zejména obyvatelé metropolí: „**Jedu si zaběhat autem.** V místě, kde bydlím (periferie Prahy), neustále přibývá aut. Neustále se přistavuje, všude stojí nebo jedou auta. Neumíme si představit město bez aut. Odvykáme si chodit pěšky. Buď jezdíme, nebo, část občanstva, běháme. Na vesnici to snad ještě chodí jinak, ale venkov se

vylidňuje. Blízko mého bydliště se nalézá inlajnová dráha. Většina bruslařů přijede autem. Jedou si zaspportovat autem, jedou si zaběhat autem.“

Kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson, předseda vatikánského úřadu pro integrální lidský rozvoj, nachystal v rámci vatikánského sympozia na téma „*Perspektivy služby integrálnímu lidskému rozvoji 50 let od Populorum progres-*

Koláž: mimi

“tuto zásadní poznámku: „**Migrace je jako voda, která teče z kohoutku: nestačí ji pouze utírat, je potřeba kohoutek zavřít.** Migrace je dlouhodobým jevem, proto je potřeba systematictější způsobem plánovat zavření kohoutku, prostřednictvím podpory projektů v domovských zemích migrantů, aby se zabránilo nutnosti další emigrace.“ Další

prioritou je podle kardinála Turksona „umožnit rozvojovým zemím přístup na trhy“. Kardinál položil důraz rovněž na obavy, jaké vyvolává příchod tak velkého množství lidí v zemích s demografickým poklesem. „**Kde je víc hostů než dětí, tam je vždy napětí.**“

Na stránkách české redakce Radia Vatikán zavzpomínal na zesnulého kardinála Miloslava Vlka také velvyslanec ČR u Svatého stolce Pavel Vošalík a říká: „**Ještě jsme ovšem nemluvíli o jedné charakteristice kardinála Vlka, která je vlastně velmi sympatická: totiž určitá umanutost.** Když si něco předsevzal tak velmi hlídal, aby se věc dotáhla do konce, který si přál. Takto se v září loňského roku rozhodl, že musí dořešit to, že jeho portrét není v galerii portrétů pražských arcibiskupů. Vedl předtím dlouhou polemiku o tom, jestli tam musí či nemusí být. Vysvětlovali jsme si, že to není ani tak kvůli kardinálu Vlkovi, ale je-li tam řada portrétů, ten jeho by chybět neměl. No a mně se v září přihodilo, že jsem se dostal k portrétistovi papeže Františka. Po dlouhém čase tvoření portrét pan kardinál schválil – že je to tedy to, co si představoval pro galerii arcibiskupů. Bylo vidět, že je spokojen, že tento projekt je dotažen do konce.“

-zd-

9. 4. Ne	Květná neděle Iz 50,4–7, Žl 22, Flp 2,6–11, Mt 26,14 – 27,66	16. 4. Ne	Slavnost Zmrtvýchvstání Páně Sk 10,34a.37–43, Žl 118, Kol 3,1–4, Jan 20,1–9
10. 4. Po	sv. Michael de Sanctis, řeholník, mystik OSST Iz 42,1–7, Žl 27, Jan 12,1–11	17. 4. Po	sv. Inocenc, biskup Sk 2,14.22b–33, Žl 16, Mt 28,8–15
11. 4. Út	sv. Stanislav, biskup a mučedník Iz 49,1–6, Žl 71, Jan 13,21–33.36–38	18. 4. Út	sv. Krescenc (Rostislav), biskup a mučedník Sk 2,36–41, Žl 33, Jan 20,11–18
12. 4. St	sv. Julius, papež Iz 50,4–9a, Žl 69, Mt 26,14–25	19. 4. St	sv. Ema Sk 3,1–10, Žl 105, Lk 24,13–35
13. 4. Čt	Zelený čtvrtek Ex 12,1–8.11–14, Žl 116, I Kor 11,23–26, Jan 13,1–15	20. 4. Čt	sv. Anežka z Montepulciana, panna, mniška OP Sk 3,11–26, Žl 8, Lk 24,35–48
14. 4. Pá	Velký pátek Iz 52,13 – 53,12, Žl 31, Žid 4,14–16; 5,7–9, Jan 18,1 – 19,42	21. 4. Pá	sv. Anselm, biskup a učitel církve Sk 4,1–12, Žl 118, Jan 21,1–14
15. 4. So	Bílá sobota	22. 4. So	sv. Leonid, mučedník Sk 4,13–21, Žl 118, Mk 16,9–15

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.